

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Tdo/35/2020
Identifikačné číslo spisu: 8717010959
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Hatala
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:8717010959.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Hatalu a sudcov JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta na neverejnom zasadnutí 27. augusta 2020 v Bratislave, v trestnej veci obvineného I. X. a spol., pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Trestného zákona, s poukazom na § 139 ods. 1 písm. e) Trestného zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona, vedenej na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 5T/61/2017, o dovolaní obvineného I. X. proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 10. mája 2018, sp. zn. 10To/9/2018, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. X. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Okresného súdu Poprad z 19. októbra 2017, sp. zn. 5T/61/2017, bol obvinený, spolu s obvineným Z. X., uznaný za vinného zo zločinu lúpeže podľa § 188 ods. 1, ods. 2 písm. d) Tr. zákona, poukazom na § 139 ods. 1 písm. e/ Tr. zákona vo forme spolupáchateľstva podľa § 20 Trestného zákona na tom skutkovom základe ako je uvedené v skutkovej vete výrokovej časti prvostupňového rozsudku.

Okresný súd obvinenému I. X. za spáchanie predmetného trestného činu uložil podľa § 188 ods. 2 Trestného zákona, s použitím § 38 ods. 2. ods. 4 Trestného zákona, § 37 písm. m) Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. a) Trestného zákona ho na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s minimálnym stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku obom obvineným zároveň uložil povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť poškodenému G. S. škodu vo výške 80,-eur.

Krajský súd v Prešove uznesením z 10. mája 2018, sp. zn. 10To/9/2018, odvolanie obvineného proti rozsudku Okresného súdu Poprad z 19. októbra 2017, sp. zn. 5T/61/2017, podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu, JUDr. Miloša Žoldoša dovolanie (doručené okresnému súdu 21. mája 2020), z dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. h), písm. g) a písm. i) Trestného poriadku tvrdiac, že dôkazy neboli vykonané zákonne, nakoľko sa sudy opierali o výpoveď svedkyne X., o ktorej výpovedi obvinený nemal žiadnu vedomosť, namietal aj tú skutočnosť, že sa sudy nevysporiadali s rozpornými znaleckými posudkami.

Navrhol, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu (Krajský súd v Prešove), č.k. 10To/9/2018, a zrušil aj rozhodnutie prvostupňového súdu, č. k. 5T61/2017.

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Poprad sa k dovolaniu vyjadrila tak, že rozhodnutie súdu bolo založené na dôkazoch vykonaných riadne a zákonným spôsobom.

Pokiaľ ide o svedkyňu C. X. tak táto bola v I. stupňovom rozhodnutí nepozornosťou zamenená za C. I., ktorá bola zákonne vypočutá a obvineného usvedčovala. Svedkyňa X. v celom spisovom materiáli absentuje ako aj ďalšie dôkazy vrátane poškodeného. Záverom vyjadrenia okresná prokurátorka vyslovila názor, že napadnuté uznesenie považuje za zákonné a dovolanie navrhla podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť, nakoľko smeruje len k skutkovým zisteniam.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. a)], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a súčasne spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku a nie je dôvod na postup podľa § 382 písm. a), b), d), e), ani písm. f) Trestného poriadku.

Najvyšší súd v prvom rade opakuje, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok predstavuje výrazný zásah do inštitútu právoplatnosti, ktorá v pozícii základnej vlastnosti súdneho rozhodnutia predstavuje jeho nezmeniteľnosť a záväznosť ako prejavy stability právnych vzťahov a právnej istoty v právnom štáte. Z uvedeného dôvodu je dovolanie určené k náprave výlučne zákonom taxatívne stanovených procesných a hmotnoprávných väd, ktoré by svojím charakterom mohli mať výrazný vplyv na konanie a jeho procesný výsledok a ktoré je preto potrebné odstrániť.

Podľa § 385 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd je viazaný dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené.

Vo vzťahu k vyššie spomínanej viazanosti odvolacieho súdu dôvodmi dovolania, ktoré sú v ňom uvedené, treba ešte poznamenať, že táto sa týka vymedzenia chýb napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania uvedených v ňom v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku.

Z toho potom vyplýva, že v prípade, ak chybám, vytýkaným v podanom dovolaní v zmysle § 374 ods. 1 Trestného poriadku nezodpovedá dovolateľom označený dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, ani iný dôvod dovolania uvedený v tomto (naposledy uvedenom) ustanovení, dovolací súd dovolanie odmietne podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku alebo zamietne podľa § 392 ods. 1 Trestného poriadku bez toho, aby zisťoval inú chybu napadnutého rozhodnutia alebo konania, ktorá by zodpovedala právnomu dôvodu dovolania označenému dovolateľom v zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku.

Ak ale dovolací súd zistí chybu rozhodnutia alebo konania, vecne špecifikovanú dovolateľom podľa § 374 ods. 1 Trestného poriadku, ktorej pri jej správnej právnej (procesnej) kvalifikácii zodpovedá iný dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 Trestného poriadku, než ktorý dovolateľ uviedol v dovolaní v

zmysle § 374 ods. 2 Trestného poriadku, dovolací súd vyhovie dovolaniu postupom podľa § 386 a nasledujúcich ustanovení Trestného poriadku a zistenú chybu vo výroku svojho rozsudku podradí pod dovolací dôvod zodpovedajúci zákonu (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 16. augusta 2011, sp. zn. 2 Tdo 30/2011, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 120/2012).

Podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku, dovolanie možno podať ak rozhodnutie ja založené na dôkazoch, ktoré neboli súdom vykonané zákonným spôsobom.

Vo vzťahu k tomuto dovolaciemu dôvodu je potrebné poznamenať, že ho možno úspešne uplatňovať v prípadoch, keď je rozhodnutie súdu založené na dôkazoch, ktoré neboli vykonané zákonným spôsobom. Pokiaľ ide o porušenie zákona, v tejto súvislosti najvyšší súd už stabilne v rámci rozhodovacej činnosti zdôrazňuje, že také porušenie by malo svojou povahou a závažnosťou zodpovedať porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 Dohovoru, čomu napokon zodpovedá i samotná povaha dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku. Z uvedeného potom logicky vyplýva, že v rámci tohto dovolacieho dôvodu možno úspešne uplatňovať aj nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov, ale len vtedy, ak mal, resp. má negatívny materiálny dopad na práva obvineného. K porušeniu práva na spravodlivý proces by pritom mohlo dôjsť iba vtedy, ak by odsúdenie obvineného bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere na dôkaze, ktorého vykonanie sa spochybňuje.

Logicky z toho vyplýva záver, že nesprávny procesný postup súdu pri vykonávaní dôkazov môže byť dovolacím dôvodom v zmysle § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku len vtedy, ak má, resp. mal negatívny dopad na práva obvineného. Ak sa nepreukáže takéto účinky nesprávneho procesného postupu pri vykonávaní dôkazov, potom nemožno hovoriť o naplnení dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. g) Trestného poriadku. Aj so zreteľom na to, že k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1, 3 písm. d) Dohovoru by mohlo dôjsť iba vtedy, ak by odsúdenie bolo založené výlučne alebo v rozhodujúcej miere (solery or to a decisive extent) na dôkazoch získaných nezákonným spôsobom, (pozri Mariana Marinescu p. Rumunsku, rozs. č. 36110/03 z 2. februára 2010, Emen p. Turecku, rozs. č. 25585/02 z 26. januára 2010, Van Mechelen a ďalší p. Holandsku, Visser p. Holandsku, rozs. č. 26668/95 zo 14. februára 2002, Al -Khawaja a Tahery p. Spojenému kráľovstvu, rozs. č. 26766/2005 a č. 22228/06 z 15. decembra 2011 a ďalšie).

Zo spisového materiálu je evidentné, že došlo k chybe pri označení svedkyne C. I. (nesprávne označená ako C. X.).

Podľa § 371 písm. h) Trestného poriadku dovolanie možno podať, bol uložený trest mimo zákonom ustanovenej trestnej sadzby, alebo bol uložený taký druh trestu, ktorý zákon za prejednávany trestný čin nepripúšťa.

Aj keď obvinený podal dovolanie aj z tohto dôvodu, nevedol v čom by malo spočívať toto porušenie.

Trest mu bol pritom uložený v rámci trestnej sadzby v súlade so zákonom.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak rozhodnutie je zložené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia, správnosť a úplnosť zisteného skutku nemožno skúmať a meniť.

V prípade tohto dovolacieho dôvodu je dovolanie určené na nápravu právnych chýb v rozhodnutiach súdu vo veci samej, pokiaľ tieto chyby spočívajú v právnom posúdení skutku alebo v iných skutočnostiach podľa noriem hmotného práva. Pri posudzovaní oprávnenosti tvrdenia o existencii tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd vždy viazaný konečným skutkovým zistením, ktoré vo veci urobili súdy prvého a druhého stupňa. Dovolací súd v prípade tohto dovolacieho dôvodu nepreskúma

skutkové zistenia, na ktorých je založené napadnuté rozhodnutie súdu. Dovolací súd skutkové zistenia urobené súdmi prvého a druhého stupňa nemôže ani meniť, ani dopĺňať.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávných chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, t. z. nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (R 47/2014).

Je potrebné tiež zdôrazniť, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok nie je prostriedkom určeným na revíziu skutkových zistení, ktoré urobili súdy prvého a druhého stupňa. Tento dovolací dôvod preto nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna stránka trestného činu. Táto totiž predstavuje vnútorný vzťah páchateľa k spáchanému trestnému činu, ktorý nie je možné skúmať priamo, ale len sprostredkovane, t. j. ako sa navonok prejavuje v jeho konaní, ktoré je napokon obsahom skutkovej vety rozhodnutia. Predmetom dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku potom môže byť už len nesprávne právne posúdenie takto ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutia ustálenej súdmi prvého a druhého stupňa, ale nikdy samotné skutkové zistenia, ktoré sú jej obsahom a ktoré nie je možné akokoľvek dopĺňať a meniť (R 3/2011).

Ani v tomto prípade nie je zrejmé akej nápravy v rámci právneho posúdenia sa obvinený domáha, ako mal byť podľa neho skutok kvalifikovaný.

Krajský súd riadne, v dôvodoch svojho uznesenia, vysvetlil aj okolnosť, ako sa vysporiadal so závermi znalcov.

Na podklade vyššie uvedeného je nesporné, že nie sú naplnené dôvody dovolania v zmysle § 371 Trestného poriadku, a preto najvyšší súd podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného I. X. na neverejnom zasadnutí ako nedôvodné odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.